

Középtávú digitalizálási stratégia
Túri Fazekas Múzeum, Mezőtúr
(Aktualizálva a 2018-ban összeállított Digitalizálási tervből.)

a, Jelen állapot

Múzeumunkban 2013. év végén kezdődött el a már meglévő leltárkönyvek digitális feldolgozása. Megfelelő nyilvántartó szoftver hiányában Exel táblázatokban mentettük az adatokat és a képeket. Az ilyen jellegű feldolgozás minden gyűjteményrészünket érintette, leginkább a történeti anyag területén sikerült ezzel a munkával haladnunk. 2017. évtől már csak később auditálható rendszerben folytatjuk a leltározási munkát. E rendszer beszerzése megtörtént.

b, A digitalizálás céljai

Célunk, hogy 2024. év végére a múzeumban található minden tárgy és dokumentum digitalizálása befejeződjön, valamint a kiválasztott nyilvántartó rendszer a következő években is biztosítsa e munka folytathatóságát.

Továbbá célunk, hogy a gyűjteményünk a nyilvános hozzáférés lehetőségét biztosítsa, hiszen a törvényi kötelezettségeinken túl úgy gondoljuk, hogy az általunk őrzött kulturális javak értékesek, széleskörű megismertetésük új, magasabb minőségi szintre lépteti gyűjteményünket.

Részcéljaink a következők:

- nyilvántartás korszerűsítése egyszerűen használható, jól kereshető rendszerrel
- leltárkönyv alapú nyilvántartás biztonságos mentése, több helyről való elérhetőségének biztosítása
- gyűjtemény átláthatóságának biztosítása
- a hagyományos archiválási-tárolási módok (CD, külső tárhely, nyomtatás stb.) mellett az ún.: felhő alapú mentés és hozzáférés megoldása
- adatbázisok, mintabázisok kialakítása
- publikációk megvalósulásának segítése
- a digitalizáláshoz beszerzett eszközök ne csak a nyilvántartás modernizációját segítsék, hanem a múzeumi munka más területeit is
- internetes elérhetőség biztosítása
- nemzetközi múzeumi hálózatokba való bekerülés

c, Személyi, műszaki és anyagi feltételek

Személyi feltételek terén elmondható, hogy rendelkezésre áll mindkét gyűjtőkör (néprajz, történettudomány) esetében az a szakembergárda, akik az előírásoknak megfelelő módon képesek a leltározás elvégezni.

A digitalizáláshoz használt rendszer kezelésének elsajátítását az azt szolgáltató cég által szervezett oktatáson sajátítja el mindenki.

A digitalizálásban résztvevők:

- 1 fő történész (Dr. Tolnay Gábor)
- 1 fő néprajzos (Pusztai Zsolt)
- 1 fő gyűjteménykezelő (Tóth Éva)
- 2 fő kulturális közfoglalkoztatásban résztvevő adatfeltöltő

Műszaki feltételek terén igen komoly lemaradásunk van, hiszen az eddigi múzeumi munkához elegendők voltak az eszközeink, szoftvereink, ám az új típusú archiválás és nyilvánossá tétel az egész eszközpark korszerűsítését igényli

Auditálásra alkalmas gyűjteménykezelő és publikációs rendszerszoftver (kiválasztva: MúzeumDigitár rendszer)

A/3 méretű, min. 800 dpi felbontású szkennerek

Tükörreflexes fényképezőgép+fotótechnikai eszközök (fotósátor, SD kártya stb.)

Nagy teljesítményű laptop+külső adathordozó

Új, korszerű megjelenésű múzeumi honlap elkészítése, melyben melyen már felkínálható opcióként megjelennek a digitalizált anyag megtekintése is.

Anyagi feltételek terén alapvetően a pályázatokon megszerzett támogatásokra támaszkodhatunk, fenntartónk csak a költségek egy kis hányadát tudja fedezni, valamint a honlap fenntartásának költségét tudja vállalni közvetlen támogatásból.

A legnagyobb anyagi ráfordítással a következő tételek kapcsán kell számolnunk:

Auditálásra alkalmas gyűjteménykezelő és publikációs rendszerszoftver (kiválasztva: MúzeumDigitár rendszer) a szupport díjakkal, valamint a feltöltést segítő modullal és az oktatás díjával: kb. 1 millió forint

Új honlap tervezése, elkészítése és működtetése: kb. 500 ezer forint

A/3 méretű, min. 800 dpi felbontású szkennerek: kb. 140 ezer forint

Tükörreflexes fényképezőgép+fotótechnikai eszközök (fotósátor, SD kártya stb.): kb. 750 ezer forint

Nagy teljesítményű laptop+külső adathordozó: kb. 450 ezer forint

d, A digitalizálásban bevont gyűjteménycsoportok.

A digitalizálás minden gyűjteményi egységünket érinti. A tárgyak mellett a dokumentumok, a fotók is digitalizálva lesznek.

e, A digitalizálás munkafolyamata, menete

Fotózás→archiválás, mentés→publikálás→állomány hasznosítása tudományos, múzeumpedagógiai, andragógiai, marketing és reklám célokra.

A MúzeumDigitár rendszer működésének rövid leírása:

Adatfeltöltés

Első lépés a különböző gyűjtemények leltárkönyvi tételeinek minél nagyobb számú rögzítése és a műtárgyfotók feltöltése a bevezetésre kerülő digitális gyűjteménykezelő rendszerbe. Ez a meglévő adatbázisok importálása, vagy kézi adatbevitel, és a tárgyak digitális fotózása / szkennelése révén valósulhat meg, előre rögzített adatbeviteli szabályzatok alapján.

Konkrét megvalósítás a MúzeumDigitár rendszer segítségével:

A MúzeumDigitár rendszerben megtalálható minden olyan mező, amely a jelenleg, minisztérium által jóváhagyott, szabványos leltárkönyvekben szerepel. A különböző típusú gyűjtemények leltárkönyvi adatainak szakszerű rögzítéséhez beviteli szabályzatok állnak rendelkezésre. Már meglévő adatbázisok migrálását múzeum-informatikai szakembereink végzik el, így tömeges adatbevitel is lehetséges, a meglévő digitális adatbázisok nem vesznek kárba. A múzeumi gyűjteménykezelő rendszer integrálása az intézmény mindennapos muzeológiai feladatainak ellátása, támogatása érdekében. Az előző pontban leírt adatfeltöltést megelőzően, majd ezen munkafolyamattal párhuzamosan is a múzeum munkatársai a digitális gyűjteménykezelő rendszer használatára vonatkozó, felhasználó specifikus tréningen vesznek részt. A digitális alapkompenciák elsajátítása ugyanis elengedhetetlen, csak egy alapos képzés után kezdődhet el a rendszer használata, a szakszerű adatbevitel, majd az adatgazdagítás, a revízió, a raktározási, a kölcsönzési, a restaurálási folyamatok digitális menedzsmentje, a szakirodalmak és kísérő dokumentumok csatolása, a tárgyadatok különböző szempontok szerinti leválogatása, különböző listák és tárgykartonok nyomtatása, adatexportálási folyamatok kezelése.

A digitalizált műtárgyrekordok minél nagyobb számú webes közzététele közvetlenül a múzeum saját weboldalába beillesztett gyűjteményi böngésző, valamint hazai és nemzetközi közgyűjteményi aggregációs felületeken. Ajánlott publikációs szám az első év végére legalább 1000 rekord.

A webes publikálásra kerülő tárgyak kiválasztásakor fontossági sorrendben érdemes haladni. Javasolt a publikálást azokkal a tárgyakkal kezdeni, amelyek az intézmény fő profilját reprezentálják, gyűjtőkörét és annak sokféleségét leginkább bemutatják, valamint oktatási, ismeretátadási célú felhasználásra különösen alkalmasak. (pl. a Nemzeti Alaptanterv egyes fejezeteiben taglalt témakörök szemléltetésére alkalmasak).

Konkrét megvalósítás a MúzeumDigitár rendszer segítségével:

A webes közzététel a MúzeumDigitár rendszerben közvetlenül és rendkívül egyszerűen megvalósítható a tárgyak beviteli felületéről. MúzeumDigitár rendszer publikus felülete kereső optimalizált, ezért a közzétett tárgyak a Google-kereső találati oldalán is könnyen elérhetők.

A digitalizált rekordok optimális továbbfelhasználása, digitális hasznosítása érdekében az intézmény digitalizált rekordjainak segítségével tematizált virtuális kiállítások létrehozása és

webes közzététele. A virtuális kiállításokat például az AthenaPlus projekt keretében kifejlesztett ingyenesen elérhető MOVIO Tool segítségével lehet létrehozni. A virtuális kiállítások létrehozása keretében az intézmény muzeológusai két egynapos workshop keretében elsajátíthatják a MOVIO Tool használatát is, amivel később önállóan dolgozhatnak.

f, A digitalizált adatbázis felhasználás társadalmi hasznosulásuk helyei

- Tudományos kutatásban, mint hiteles, hivatkozható adatbázis
- Múzeumpedagógia foglalkozás anyagának összeállításánál
- Publikációk megjelentetésénél
- Műtárgyvédelmi kérdésekben
- Marketing és reklámcélú programoknál
- Nemzetközi kapcsolatok kiépítésénél
- Vizuális kultúranevelésnél
- Turisztikai programoknál

Mezőtúr, 2023. június 5.

MEZŐTÚRI KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SPORT
KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.
5400 Mezőtúr, Szabadság tér 17.
Adószám: 148-7284-2-16
Cégjegyzékszám: 16-09-011268
-5-

/Pusztai Zsolt /

muzeológus, közgyűjteményi ágazatvezető

Mezőtúri Közművelődési és Sport KN. Kft.